

Izhaja dvakrat na teden, in sicer v sredo in soboto ob 11. uri predpoldno ter stane z izrednimi prilogi ter s »Kazipotom« ob novem letu vred po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

vse leto	13 K 20 h, ali gld. 6-60
pol leta	6 » 60 » » 3-30
četrt leta	3 » 40 » » 1-70

Posamične številke »št. 10« vrn.

Naročnino sprejema upravnništvo v Gosposki ulici 7. v Gorici v »Goriški Tiskarni« A. Gabršček vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer; ob nedeljah pa od 8. do 12. ure. Na naročila brez doposlane na ročnine se ne oziramo.

Oglasni in posilnice se računajo po »petit-vrstah«: tiskano 1-krat 8 kr., 2-krat 7 kr., 3-krat 6 kr. vsaka vrsta. Večkrat po dogodbi. — Večje črke po prostornosti. — Reklame in spisi v uredniškem delu 15 kr. vrsta. — Za obliko in vsebino oglasov odklanjamo vsako odgovornost.

SOČA

»Vse za omiko, svobodo in napredek!« Dr. K. Lavrič.

Uredništvo

se nahaja v Gosposki ulici št. 7 v Gorici v I. nad tr. Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8. do 12. dopoldne ter od 2. do 5. popoldne; ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. dopoldne. Upravnništvo se nahaja v Gosposki ulici št. 7. v I. nadstr. na levo v tiskarni.

Naročnino in oglase je plačati loco Gorica. Dopisi naj se pošiljajo le uredništvu.

Naročnina, reklamacije in druge reči, katere ne spadajo v delokrog uredništva, naj se pošiljajo le upravnistvu.

»PRIMOREC«

izhaja neodvisno od »Soče« vsak petek in stane vse leto 3 K 20 h ali gld. 1-60.

»Soča« in »Primorec« se prodajata v Gorici v naši knjigarni, v tobakarni Schwarz v Šolski ulici, Jellersitz v Nunki ulici in v Korenski ulici št. 22; — v Trstu v tobakarni Lavrenčič na trgu della Caserma.

Odgovorni urednik in izdajatelj Ivan Kavčič v Gorici. — Telefon št. 83. — »Gor. Tiskarna« A. Gabršček: (odgov. Iv. Meljavec) tiska in zal.

Kam vodi klerikalizem.

Veliki teden je minil, praznovali smo »Vstajenja dan«, a nekateri dogodki preteklega tedna so nam pričali, da bo treba še mnogo potrpežljivosti, mnogo boja, da stre človeštvo one okove, v katere mu je vkovala dušo jezuitska garda, izhajajoča iz Rima, da zasije človeštvu res pravi »Vstajenja dan« v znamenju omike, svobode in napredka.

Pojavili so se v naši »ljubi« Avstriji trije žalostni, pretresljivi slučajji verske blaznosti, kateri so končali z — umorom. Tri osebe, vsprejemljive že po naravi za pobožnost, utrjene v nepravi, pretirani pobožnosti potom šolske vzgoje, katera je pri nas skoraj bolj papeška kakor papež sam, potem tozadevnega čitiva in potom izkoriščenja tako mehkih značajev od strani namestnikov božji, kateri se kaj radi poslužujejo takih oseb v dosego svojega dalekosežnega namena, take tri osebe so vzdignile roko v omračenem dušnem stanju nad najdražja jim bitja oziroma nase in to v velikem tednu, ko je čas velikonočne izpovedi, ko uplivajo izpovedniki najbolj na take značaje, saj jim najraje slikajo Boga kot židovskega Jehovo, boga maščevanja, in ne kot Boga največje usmiljenosti in dobrotljivosti.

Toda slučajji sami govore dovolj jasno in ni nam treba izgovoriti posebnega utemeljevanja.

Dne 8. t. m. se je vrnil 30-letni monter Fran Taucher iz Gradca v Algersdorf, našel svoje stanovanje odprto, ženo obešeno ob vratih, v otroškem vozičku pa svojega 2-letnega sinčka Frana s prerezano hrbtenico in 8-letno hčerko Anico zadavljeno. Hitro je odrezal vrv in po dolgem trudu so spravili slednjič sosedje mater do zavesti. Otrok sta bila že mrtva. Njuni ročici sta bili oviti z rožnim vencem, na čelu in na prsih

so bili s črnilom naslikani križi, in cela posteljska kot sploh cela soba je bila pokrita s podobami raznih svetnikov, katere je mati iztrgala iz nekega kalendarja. Mati sama si je tudi napravila križe na čelo in na prsi. Zdravnik je dognal, da je mati učinila ta zločin v verski blaznosti. S svojim možem je živela srečno. Bila je mirna, tiha ženska, pri tem pa nenormalno pobožna, zahajala vsako jutro k maši, nešteto krat v letu k izpovedi, in naj so prišle sosedbe ob katerikoli uri k njej na poset, vedno so jo dobile klečečo, zatopljeno v pobožno molitev. Zadnje čase so tudi njo nadlegovali, naj podpiše polo proti reformi zakona in vsled slabih informacij, katerih se poslužujejo navadno taki agenti za podpise, se je začela bati za svojega moža, kar gotovo ni ugodno uplivalo na njeno duševno, vsled prevelike molitve razdraženo duševno stanje. Ko bi znala izpovednica pripovedovati, marsikaj bi se izvedelo. Koliko dobrega bi lahko napravili izpovedniki, ko bi dopovedovali takim pretirano pobožnim ženicam, da je delo tudi molitev in da se s poštenim delovanjem lahko tudi doma služi Bogu, kateri je povsod priučujoč! Toda kako naj nadvladujejo duhovniki zakonske može, ako nimajo v oblasti njihovih žen? Žene, pobožne žene so jim sredstvo, s kojim vplivajo tudi na politično mišljenje zakonskih mož, kateri vstrezajo slednjič ženam radi ljubega miru v hiši.

Isti dan je v bližini Badna v Weikersdorfu umoril Peter Zantomini svojo ženo Terezijo. Z lesenim kladivom ji je razdel lobanjo, pokril svojo žrtev s podobami svetnikov in z rožnimi vencem, napravil si oltarček v predsobi in prebil en dan in dve noči v pobožni molitvi. Prešnji petek sta oba, mož in žena, šla na božjo pot v Maria-Lanzendorf, kjer je Peter Zantomini opravil tudi svojo velikonočno izpoved. Oba sta živela v srečnem zakonu, nič ni motilo zakonske harmonije. Peter se je

šel v torek sam naznanit dunajski policiji, in zdravniki so ga spravili v bolnišnico, ker so dognali, da je izvršil svoj zločin v verski blaznosti.

Na veliki petek zjutraj se je vsmrtila lepa 22 letna gospodična Helena, hčerka nekega zobozdravnika, v dunajski »Schottenkirche« z revolverjem. Bila je zelo nadarjena, končala z imenitnim vspehom konservatorij, toda bila je zelo pobožna in tičala je vedno v cerkvi, prištevata se največjim grešnicam in si vzela v cerkvi med službo božjo življenje. Škof Marschall je cerkev zopet posvetil, ker je bila omadeževana s človeško krvjo. Tudi žrtev verske blaznosti!

In sedaj čujte to: V Währingu na Dunaju je udarila mati svojo lastno hčer s sekiro po glavi, hotela ponoviti udarec, ker je hči še živela, toda mož ji je to ubranil, vzel sekiro, toda mati si je tačas zadala hudo rano v vrat s kuhinjskim nožem in se onesvetila. Zgodovina tega zakona je zelo žalostna. Mož, Emanuel Hünner, je star 55 let. Pred 25 leti se je sodnjsko ločil od svoje prve žene, šel v Orijent, kjer je postal uradnik pri orientalskih železnicah. Ker je bil pa v Orijentu sam nase navezan, se je poročil l. 1883. v Adrianoplu s svojo sedanjo ženo. Živela sta srečno s svojimi otroci. Ko se je vrnil Hünner čez leta v svojo domovino na Dunaj kot vpokojen uradnik, je bil obdolžen bigamije, ker je njegova prva žena še vedno živela, in obsojen na dva meseca ječe. Hünner se je sicer pritožil, da je vsled bolezni potreboval skrbne postrežbe v tujini, toda nič ni pomagalo, zakon, kateri je trajal 23 let v največji zadovoljnosti, je postal neveljaven, žena si je morala zopet nadeti svoje deklško ime, kar ji je šlo tako k srcu, da se je zmešala, in ko se je vrnil mož po prestani kazni iz ječe, je izvršila svoj zločin, sicer brez smrtnega izida. Tu vidimo jasno posledico nerazdružljivosti zakona, in koliko nesrečnih ljudi zdihuje pod težo tega paragrafa. Kolikokrat se čuje v porotni dvorani kot olajševalno okoliščino: ločitev zakona. In svoj čas se je celo neki znamenit državni pravdnik izrazil da ne preostaja ločencea drugega, nego da volijo med bigamijo in med zakonolomstvom, kajti tudi po ločitvi sta ločencea prisiljena k zakonski zvestobi, ker zakon traja še vedno.

V mnogo več slučajih pa duhovniki kar vzgajajo versko blazne reveže. To vidimo v Italiji!

Duhovniki so prirejali procesije s srebrnim kipom sv. Januvarja na čelu, s svetnikom, o katerem pravijo, da ni nikdar živel, čegar kipeča kri ni drugega kot jezuitski humbug.

In celo italijanski kralj sam je grajal početje duhovnikov, ki prirejajo procesije, mesto, da bi delovali na to, da bi bilo prebivalstvo reševalo svoje imetje in življenje. Ljudstvo je drvelo v cerkve, kamor je bil vstop prepovedan vsled velike teže pepela na strehah, kamor jih pa vlačijo farji in večkrat se pripeti, oziroma se je pripetilo, da se je ulomila streha in zasula sto in sto vernikov, ki so prosili pomoči in rešitve.

In v Franciji? Ves svet se je žalostil ob velikanskem grobu v Courrieres-u, vse svet je občudoval energijo in vstrajnost trinajstih mož, kateri so kljubovali dvajset dni temi, lakoti, žeji in mrazu, in ves svet je pel slavo Nemy-ju in Pruvost-u, voditeljema onega krdela, katero je vstalo iz groba. In kaj so napravili klerikalci? Usmiljene sestre so pregovorile oba, da sta se zaobljubila v slučaju rešitve iz smrti v Lurd. In tja tudi pojdeti! Najprej so klerikalci raztrosili vest, da je zakrivila brezbožna republika s svojo pregrešno gonjo proti cerkvi to očitno kaznen nebes, in potem se hočejo poslužiti dveh nevednih delavcev v reklamne svrhe za lursko božjo pot.

Grof Monte Cristo.

Rapisal Alexandre Dumas.

(Dalje.)

»Nikakor ne, nikakor ne! Pridem na bojišče, če že mora biti, toda ura še ni določena, in jaz imam pravico določiti uro, ker sem poziv sprejel. Kar se tiče sabelj in pištol, sva si precej jednaka, in zato vem, da bi bil dvoboj med nama lahko resen, kajti vi ste hrabri in jaz... pač tudi. Toda jaz nočem niti usmrtiti niti umreti, ne da bi vedel zadosten vzrok. Zato vam stavim zdaj sledeče vprašanje in sicer določno:

»Ali moram na vsak način preklicati, da ne bodeva prelivala krvi kljub temu, da vam ponavljam in prisegam na svojo čast, da te stvari nisem poznal, in resno izjavljam, da nihče razun dona Japheta, kakoršen ste vi, ne more uganiti, da znači to ime Fernand gospoda grofa Morcerfa. Ali kljub temu vstrajate na tem?«

»Da.«

»Torej prav, gospod, jaz privolim v to, da bom z vami red bil z glavo ob zid, toda imeti moram še tri tedne časa, in potem prekličem ali pa rečem: »Da, resnica je — volite orožje.«

»Tri tedne?« vsklikne Albert. »Toda to je cela večnost, in jaz ostanem tako dolgo onečaščen.«

»Da ste ostali moj prijatelj, bi vam bil rekel: »Potrpajte, prijatelj!« Toda postali ste moj sovražnik, in pravim vam: »Kaj to briga mene, gospod?«

»Prav, naj bode, torej tri tedne,« pravi Albert. »Toda pomnite, da se mi po treh tednih več ne izvijete...«

»Gospod Albert Morcerf,« pravi Beauchamp in se tudi dvigne, »še po treh tednih vas lahko vržem skozi okno in še potem imate pravico, dotakniti se mojega telesa. Danes je 29. avgusta — torej 21. septembra. Dotlej — in to je nasvet poštenjaka — dotlej ne bodeva lajala drug na drugega kakor dve dogi, priklenjeni druga poleg druge.«

In Beauchamp resno pozdravi svojega nasprotnika, ki zapusti sobo.

Albert se maščuje nad časopisi, ležečimi v prednji sobi, s tem, da besno udari po njih s svojo palčico.

Ko bica nato svoj kabriolet tako kakor prej nedolžni porčneli papir, zagleda Morrela, ki je šel mimo kitajskega kopaljšča, ves žareč veselja.

»Ah,« vzdihne, »to je srečen človek.«

In slučajno se Albert ni motil.

II.

Limonada.

Morrel je bil res srečen.

Gospod Noirtier ga je dal poklicati, in Maksimilijan je tako hitel z izvršenjem tega naročila, da ni niti vzel svojega kabrioleta, ampak se je takoj odpravil na pot, zaupaje bolj svojim nogam. Tako je torej hitel skozi ulico Meslay v predmestje Saint-Honoré.

Stari Barrois je le težko sledil njegovim brzim korakom, kajti Morrelu je bilo jednointrideset, Barrois šestdeset let; Morrel je bil pijan ljubezni, Barrois utrujen vsled velike vročine.

Ko prišla končno na cilj, je bil Morrel še čisto spočit, kajti ljubezen mu je podelila krila, dočim se je stari, že dolgo ne več zaljubljeni sluga, kopal v znoju.

Barrois pelje Morrela skozi posebna vrata, in kmalu na znani šum svilnate obleke, da je Valentina v bližini.

Valentina vstopi; v žalni obleki je bila mamljivo krasna. Sen je bil tako sladek, da Morrel skoro pozabi, kdo ga je poklical sem; toda kmalu pridrdra starčev voziček.

V navdušenih besedah mu izreče Maksimilijan svojo zahvalo za rešitev, ki jo je dodelil njemu in njegovi izvoljenki; Noirtier ga gleda s prijaznimi očmi. Nato prične mladi mož govoriti o sreči, da sme zopet biti tukaj. Valentina se boječe nasloni na svojega deda, in ta jo pogleda.

»Ali naj povem, kar si naročil?« vpraša deklica.

»Da,« odvrne Noirtier.

»Ljubi prijatelj,« se obrne Valentina k Morrelu, ki jo skoro požira z očmi, »moj dobri ded vam ima mnogo povedati; ker mu je tako lažje, je naročil meni, naj vam natančno poročam o njegovih namelih.«

»O, poslušam vas,« vsklikne Morrel; »poslušam vas, govorite.«

Valentina pobesi oči; to je bilo za Morrela ugodno znamenje. Valentina je bila samo slaba v sreči.

»Moj ded hoče to hišo zapustiti,« pravi; »Barrois si zdaj prizadeva, da mu najde primerno stanovanje.«

»Toda ali bo gospod Noirtier mogel živeti brez vaše sladke, življajoče bližine?«

»Sklenjeno je že, da jaz deda ne zapustim. Moje sobe bodo poleg njegovih. Če moj oče v to ne privoli, pač počakam do svoje polnoletnosti; potem bodem imela svoje premoženje, in...«

»In...?« vpraša Morrel.

»In z dedovim dovoljenjem izpolnim obljubo, katero sem vam dala.«

Nam prav! Oim večja akcija od strani jezuitskih klerikalcev, tim večja reakcija od strani svobodomiselnih mož, tem prej mora zasijati resnični vstajenja dan! — t —

DOPISI.

Na deželi, dne 14. aprila 1906. — Tudi med nami Slovenci je nastopilo živahnije gibanje v tem in onem pogledu. Odkar se je kmet nekoliko oprostil farovža in začel stremiti po omiki in prosveti, je sprevidel stoprav svojo popolno desorganizacijo in nevredno svoje životarenje, in začela se so vstanavljati raznovrstna društva križema po deželi in mestih, ki naj bi zapuščenega Slovenca organizirala, ojačila in vsposobila za konkurenčni svetovni boj. Ljud napredka in samozvesti se precej vidno opaža med narodom, a vendar bi se tudi pri naših malih razmerah dalo še več storiti. Na Goriskem so se v poslednem času lepo razvili na novo organizirani denarni zavodi, pojavlja se zadružno delovanje, vspevajo lepo sokolska društva, „Glasbeno in pevsko društvo“, „Prosveta“ itd.; a v najnovejšem času smo dobili še „Slovensko planinsko društvo“, o katerem edinem hočem danes reči dve besedi.

Namen tega društva je znan in lep: Vzbuja ljubizen do naše lepe slovenske domovine, katero spoznati in ji ohraniti domač značaj, je naloga društva. Ono ima tudi zabaven in znanstven smoter, da s svojim nastopom budi med narodom smisel za omiko in vedo, katere vsak narod tako potrebuje in katera naj bi se med nami tako povzdignila, kakor se dvigajo naši lepi hribi, gore in vrhunci! V probujo turistikso so se do zdaj vstanovila na Goriskem društva v Gorici, Tolminu in Ajdovščini. Povsod so začela tudi resno delovati. Zlasti sedaj v sveži pomladi čitamo skoro za vsak teden napoved kakega izleta. Človek bi mislil, da ob taki priliki kar primrgoli iz mesta naše gospode, prišedši uživati lepoto okolice in dihat čist planinski zrak, zlasti ko vidavamo taka tuja društva prihajati in občudovat v velikem številu naše naravne krasote in znamenitosti celó iz Nemčije, Anglije itd., ki je vendar nekoliko dlje nego — recimo — iz Gorice! Ali naši meščani, uradniki in trgovci ostanejo najraje lepo doma. Na deželi, kamor je plan. društvo namenjeno, se radi pripravijo za primeren sprejem turistov, katerih se vsele in jih slovesno pričakuje, a nazadnje se prikaže iz mesta 2—5 oseb. Na čelu je navadno g. dr. Tuma, kateri za to koristno idejo deluje in se žrtvuje...

Ker deželan in kmet nima pravega smisla za turistikso že iz vzroka, ker vedno v lepi naravi prebiva in tam domuje, naj bi se naši uradniki in zlasti trgovski živeli iz trgov in mest bolj zavzel za to idejo. Naši uradniki in trgovci v mestih pridejo premalo v dotiko z ljudstvom, ker ostajajo vedno doma. Zato bi jim vsak izlet vtegnil že v tem oziru koristiti. Naše ljudstvo ne bi potem zahajalo tako trumoma v tuje trgovine, ampak bi podpiralo domačo obrt in trgovino, ki je za naš narodni obstoj eminente važnosti.

Viparsko, dne 14. aprila 1906. (O brezobrestnih posojilih). — V zadnjem „Prim. Listu“ in poprej tudi v „Gorici“ napoveduje nekdo, da bodo zdaj vendarle brezobrestna posojila delili. Pri tem pa se seveda jezi na časopise, zlasti na „Sočo“, ki je naše poslance včasih malo potipala, ker se niso nič brigali, da bi se postava vršila v korist vinarogradnika.

Pravi, da poljedelski minister je dober mož, istotako ces. namestnik v Trstu, in seveda najboljši možje so naši poslanci za kmeta, osobito dr. Gregorčič in Berbuč. Kdor tega ne verjame, je budoben, zaslepljen obrekovalac in morda celo brezverec. — Dokler niso časopisi zlasti „Soča“ in „Primorec“ že ostro nastopili, niso ti naši poslanci niti vedeli, kje so prošnje za ta posojila; zdaj so šele zvedeli, da leže že tri leta zaprašene na namestništvu v Trstu, med tem ko bi se moralo posojilo po postavi deliti vsako leto. Res, to je lepa skrb dičnih gg. poslancev, in kmeta bi bilo od te velike ljubezni res lahko že — konec!

Vemo pa tudi, da napredni poslanci so glasovali v dež. zboru za večje brezobrestno posojilo, a naši klerikalci so potegnili z Lahij in glasovali za manjše. Sedaj pa, kakor se je kazalo, bi menda radi videli, da bi se še to ne izplačalo nikoli.

„Soči“ so pa prizadeti kmetovalci zelo hvaležni, da je za nje v tem oziru povzdignila krepko svoj glas.

O izvestnih poslancih pa imajo slejkoprej tako mnenje kakor o trtni uši. . . — Zahtevamo, da se torej ta posojila v istini nemudoma razdele! —

Z Ollice. — Zadnje sem poročal par podrobnosti, danes nadaljujem. Cerkveno petje mi že dolgo leži na srcu, zato pride takoj danes na vrsto. Imamo nekaj časa sem nove orglje, žalibog, pevcem ne morem izreči nikake pohvale. Opazoval sem jih že večkrat, odkar so nastopili prvič, a reči moram, da mi je prvi nastop bolj ugajal kot pa sedaj. Takrat so kazali vsaj dobro voljo, danes tega ni. Nekaj mrtvega vlada med jimi, nobenemu se ne ljubi nič in poje ne nikdo s čutom in z mislijo, ampak skoraj spé pri svojem opravilu. Kriv je seveda tudi organist. Zakaj ne nastopa bolj živo, krepko? Ni zadosti, da igra pred njimi, ampak njegova oseba naj bo pevcem nekaj več. Odločen, živ nastop bi jaz zahteval od njega, potem bi gotovo tudi pevci začeli vso stvar gledati drugače. Dalje ne umem, zakaj je na korn vedno tista petorica — 3 ženske, 2 moška. Ali res ni dobiti več? Jaz sem prepričan, da imajo naši Gorjanci dobre in krepke glasove, tudi takih, ki so celo leto doma, je dovolj — torej na delo. Čudno se mi tudi zdi, zakaj se občina za petje ne briga nič, če se od druge strani ne stori dovolj. Čemu so nam orglje, če ni petja? Tudi tu si lahko nabereite lavorik, gospod župan, le tako naprej!! — Vedno bolj napredujemo. kaj? —

Ne vem, koliko časa sem se že govoril o nekih občinskih vodnjakih. V začetku so bili štirje, sedaj se sliši le o enem. Kako je pri nas z vodo, to je temu in onemu že znano, omeniti hočem le, da ima skoro vsaka hiša svoj vodnjak za dežnico; včasih imata po dva soseda enega itd. tako da nikjer ne čutijo take potrebe za vodo, kot ravno častiti naš gosp. županček, ki vodnjaka — nima. Kakor je razvidno, bi on rad imel vodnjak — za se in še par sosedov od njegovi hiši, ne za občino. Meni se le čudno zdi, da si možak take veljave in moči ne upa napraviti vodnjaka sam — sicer ima sedaj neko luknjo, ki pa vode ne drži kot ravno ob dežju, ne da bi zato občini nalagal brezpotrebne stroške. Kedo bo imel korist od tega vodnjaka? Morda občinarji na koncu Dola, eno uro od župana, ali oni ob Kranjski meji tri četrt ure oddaljeni? Ne, ne ta ne oni, ker dobi vodo v najhujšem slučaju, če bi mu ravno zmanjkala, lahko pri prvem sosedu in ne bo hodil tako daleč. Čemu torej vodnjak? Nobeden občinar do sedaj še ni čutil potrebe po občinskem vodnjaku, razun vas, gospod župan, ker svojega lastnega nimate. Napravite si vi svoj vodnjak, pa bo mir; občina mislim ne bo tako nora, da bi Vam zidala vodnjak. In ravno pred svojo hišo ga hočete? Zakaj ne kje drugje? Sicer mislim, da se bodo tudi našim občinarjem odprle polagoma oči — starejšinam ne, ker oni le kimajo — to so pravi kimavci, ne vedo pa nič. Torej, gosp. župan, bo treba zidati le svoj vodnjak, na svoje stroške! Hic Rhodus, hic salta! Tu se pokažimo, gospod Janez!

Domače in razne novice.

Baron Pino — umrl.

V nedeljo opoldne je umrl na svoji grajščini v Velikovu na Koroškem velik, iskren prijatelj našega naroda — baron Pino.

Ta velmož je bil naš odkritosrčen prijatelj in dobrotnik, čegar srce je gorelo v neugasljivi naklonjenosti do Slovencev. Radi tega pa je tudi pretresla vest o njegovi smrti vse čuteče Slovence, zlasti pa primorske, med katerimi je deloval mnogo časa.

Kot jako sposoben politični uradnik in visoko izobražen mož je hitro napredoval v karjeri; v Bellunu je bil avstrijski delegat, od tam je prišel v Gorico kot namestništveni svetnik in voditelj okr. glavarstva, potem je bil predsednik v Bukovini, nato namestnik v Trstu, na Gor. Avstrijskem, bil minister v Taaffejevem ministerstvu, potem namestnik v Bukovini, kjer je oslepel. Povsodi je zapustil za seboj najlepše spomine.

Ko je bival v Velikovu, je bilo pri njem po vrsti 6 slovenskih visokošolcev lektorjev, med temi 4 z Goriskega (3 izmed teh so sedaj dr. juris), katerim je bil pravi oče. Vedno je sprejemal le Slovence. V njegovi hiši je bilo vse polno slovenskih listov in slovenskih knjig, z živim zanimanjem je sledil vsemu našemu razvitku ter se veselil vsakega našega napredka. Prevajal je tudi slovenske pesmi, na nemško, in na res lep prevod »Memento mori« je bil naravnost ponosen. Kako je bil unet za Slovence, se je pokazalo tudi v tem, da je pri volitvah vedno volil s Slovinci. Ko je prišel kot politični uradnik med Slovence, se je hitro priučil našemu jeziku popolnoma ter bil od takrat naprej naš iskren prijatelj. Poučeval ga je v slovenščini med drugimi tudi dr. Ferjančič, državni poslanec, takrat gimnazijec v Gorici.

Izgnila je s sveta blaga duša, možpoštenjak vzvišenih čutov, kakoršnih hodi malo po svetu. Dasi se je nahajal že v visoki starosti 80 let, smo vendar vskliknili, začuvši njegovo smrt: — prežgodaj je umrl.

Na častnem mestu ostane njegovo ime zapisano v knjigah naše zgodovine, pridobil si je za nas spomin res — »aere perennius.«

Dar. — Gospod A. marki Sessler, veleposestnik in častni občan v Štanjelu in mnogih mest, pom. kapetan, itd. je daroval v bogim iz Štanjelske občine 100 kron.

Predavanja o slovenski literaturi v gorški Čitalnici. — Ker mislim, da bi pomladanski dnevi utegnili biti nepripraven čas za nadaljevanje omenjenih predavanj, jih ustavim s pripomojo, da sem drage volje pripravljen, jih v jeseni eventualno nadaljevati. K. Ozvald.

Poroka. — Danes se je poročil gospod Ignacij Muren, c. kr. finančni nadstražnik, z g.čno Matildo Svobodo. Naše čestitke!

Smrtna kosa. — Dne 15. t. m. je umrla v Solkanu gospa Ana Doljakova, rojena Čičigaj. Preostali naša sožalja!

V Trstu je umrl rodoljub Fran Kuko-vič, več let odbornik „Tržaškega podpornega in bralnega društva“.

V St. Petru je umrl tamkajšnji bivši župan Iv. Bufulin.

V Črnicah je umrl dekan A. Cibič.

„Gorica“ in narodni radikalizem. — Pravcati narobe svet! „Gorica“ je začela učiti narodni radikalizem — mene. Gregorčič je še pred štirimi leti narekaval pred preiskovalnim sodnikom laški zapisnik, dočim sem jaz celo desetletje radikalno pometal po vseh uradih, zdaj pa hoče njegov list nakrat mene postaviti v čudno luč pred slovanskim svetom. — In zakaj?

Včerajšnja „Gorica“ je povedala, da sem otvoril v „Trgovskem domu“ — botege, postavil ob glavni ulici nemške in laške napise ter onečastil s tem „Trgovski dom“.

Pred vsem bodi omenjeno, da moja botega v „Trgovskem domu“ je najlepša trgovina v Gorici. Še več! Ako klepetci pri „Gorici“ poznajo kako lepšo enake vrste trgovino, ki že na zunaj imponuje, na Dunaju in še v kakem večjem mestu, naj jo imenujejo. Ta moja „botege“ je zbudila vseobčo pozornost, tako, da so jo omenili celo laški listi v Gorici in Italiji.

Umevno je, da taka trgovina ni namenjena le Slovincem. Narobe, več mora pričakovati od Neslovencev, ako hoče zmagati. In tu povem, da računam najmanj na 80% trgovine z Neslovinci, kar dosedanj iztržki tudi potrjujejo. In vendar nosi trgovina na zunaj odločno slovensko lice. Glavni napis na pročelju, s sedem napisov ob glavnem portalu, pet postranskih napisov — vse to je slovensko, in le na podrejenem mestu je nekaj laščine in nemščine. Kdor se spodtika nad tem, ga samo pomilujem. Vem, da je nekaj takih ljudi, ki pa sami še niso prav ničesar storili za slovensko stvar v Gorici in imajo vsaj tu malo prilike, da skazujejo svoj narodni radikalizem na druge stroške.

Jaz sem se lotil velikega podjetja preresno, zavedam se predobro njega važnosti za sloves slovenskega imena, da bi igral v banque ter odganjal od sebe ogromno večino tistih, katere hočem pritegniti na se. Vse slovensko, ki diha pod terorizmom klerikalne klike, ne itak bojkotuje z železno vstrajnostjo, ostalih je premalo, da bi smel računati na nje, — večino neslovenske klientele naj pa odganjam!! Ali bi se mi zlovoljno smejali klerikalci sami, da sem vkljub vsem dosedanjim skušnjam še vedno tolik oslovič!! Ne, nočem biti! Postal sem praktičen trgovec, ki hočem, da se koncentruje vsa boljša trgovina v slovenskih rokah, ali ne le med Slovenci in ne le za Slo-

vence, ne, marveč tako, da postajamo na tem polju — agresivni. Seveda mora biti tu visoko nad vsakim dvomom — narodno lice! In to je! Na prvem mestu vlada slovenska beseda — in celo podjetje je slovenskemu imenu v ponos. Čez praznike je bilo v Gorici veliko tujcev iz Italije, Nemčije, Švice, Francije. Došli so v to slovensko „boto“, in francoska dama je dejala, da nekaj tako lepo vredenega ni v Parizu. Ako je pretiravala, naj jo „Gorica“ popravi! Več sto razglednic s čisto slovenskim tekstom je šlo daleč po svetu. Vidite, vrane okoli „Gorice“, tako se dela čast slovenskemu imenu in korist — slovenskemu žepu! Za „Trgovski dom“ pa naj se podla klika črnih brezdomovincev kar nič ne briga! — Sicer pa dam pročelje fotografirati in napravim klišé, sliko bodo potem videli tudi tisti čitatelji, ki ne bodo tako kmalu v Gorici, da bodo videli in sodili sami.

A. Gabršček.

Razglas c. kr. namestništva. — Z začetkom šolskega leta 1906.—1907. se podeli glasom ukaza c. kr. ministerstva za bogocastje in nauk z dne 16. decembra 1903. št. 24425, na državnih obrtnih šolah, učiliščih za tkalinsko obrtnižo, staviteljstvenih rokodelskih šolah, c. kr. strokovnih šolah za posamezne obrtne stroke (izvzemši c. kr. šole za čipkanje in za pletenje košaric) učnih tečajih za stavbne in umetniške rokodelce, ki so v zvezi z obrtnimi državnimi učilišči in na 3 razrednih državnih rokodelskih šolah (v Primorji na c. kr. državni obrtni šoli v Trstu in na c. kr. strokovni šoli v Mariboru) državni štipendiji z najmanjšim zneskom mesečnih 30, oziroma 40 kron. — Prosilci za te štipendije imajo vložiti svoje na ministerstvo za bogocastje in nauk naslovljene in s potrebnimi izkazili opremljene prošnje za štipendije do 15. maja 1906. pri ravnateljstvu (vodstvu) one šole, v kateri hočejo uživati svoje izobraževanje v naslednjem šolskem letu, in sicer tudi tedaj, ako spada kraj dotične šole v drugo upravno ozemlje (deželo), nego tačasno bivališče prosilcevo. — Prošnjam je priložiti: 1. krstni ali rojstni list prosilcev; 2. izkazilo domovinske pravice prosilca ali njegovih roditeljev (domovnico); 3. izkazilo o načinu in dobi morebitnega službovanja v praksi (učno spričevalo, delavsko spričevalo itd.); 4. izkazalo o šolski omiki (zadnje letno ali tečajno spričevalo, šolsko sporočilo, izkaz), in odhodno spričevalo morebitno obiskanega obrtnega nadaljevalnega izobraževališča; prosilci, ki še hodijo v šolo, ko vlagajo prošnjo, imajo priložiti tudi zadnje polletno spričevalo oziroma zadnje šolsko sporočilo; 5. ubožni ali siromašni list roditeljev oziroma prosilca, iz kojega so razvidni tudi poklic (stan) bivališče, gnotne in družinske razmere roditeljev oziroma prosilca. — Ob podeljevanji štipendijev se bodo prosilci jemali v ozir tako-le: 1. Oni prosilci, ki so, ne kratak posebnih sprejemnih pogojev vsake šole, v obrtu, v katerem se hočejo izobraziti, praktično poslovali najmanj dve leti ter vrh tega z dobrim vspehom dovršili vsaj dvorazredno obrtno nadaljevalno izobraževališče; 2. oni, ki so, ne kratak posebnih sprejemnih pogojev vsake šole, v obrtu, v katerem se želé izobraziti praktično poslovali najmanj dve leti, ne da bi bili uspešno obiskovali obrtno nadaljevalno izobraževališče; 3. oni, ki se brez poprejšnje obrtne prakse hočejo izobraziti v kaki prej imenovanih šol ali šolskih oddelkov.

Razglas. — Daje se na obče znanje, da se je na podlagi izida zadnjih dopolnilnih volitev in imenovanj glede komisij za osebno določadino, postavljenih za posamezne celilne okraje, sestavil imenik članov in njihovih namestnikov, ter da se ta imenik javno prijavljuje od 25. aprila 1906. dalje skozi 14 dni na tukajšnji c. kr. davčni administraciji, na primorskih c. kr. okrajnih glavarstvih, c. kr. davkarijah in občinskih uradih dotičnih celilnih okrajev. — C. kr. finančno ravnateljstvo.

Prva veselica v Vrtojbi. — Novo bralno in pevsko društvo „Napredek“ v Gorenji Vrtojbi je priredilo Velikonočni ponedeljek svojo prvo veselico na dvorišču gosp. Ivana Batiščiča pri cerkvi. Sodelovali je tudi tamburaški zbor „Slov. Čitalnice“ iz Dolenje Vrtojbe, kar je vredno posebne pohvale. Po dolgem času vidimo v lepi složnosti obe Vrtojbi! Tako naprej!

Vkljub dežju, ki je prihrul prav ob pričetku veselice, se je zbralo v lepo odlični prostorih polno občinstva. Videli smo domačine iz cele občine v prav obilem številu, mlado in staro, moške in ženske, ki so vselega obraza pričakovali prvega nastopa mladega društva. In njihova pričakovanja so se vresničila! Krasen vspeh veselice je napeljal s ponosom srca naših vrlih Vrtojbencev! Predsednik, starejši domačin, je pozdravil nekoliko navdušenih stavlkih došlo občinstvo. Petje je vodil domači nadičitelj, in reči moramo, da so pevci prvič prav dobro nastopili in zadovoljili občinstvo. Ženski zbor 12 deklet v lepih narodnih nošah pa je še dodal prelepe „Slovenske deželo“. G.čna Anica Resičeva je navdušeno deklamovala Gregorčičev „Velikonočno“. — Šaloigra „Vesela praznike“ je zbudila obilo smeha in veselja; izgrali so jo prav dobro. — Tako lep začetek je zares veselo znamenje našega napredka v bližini mesta. Le naprej po poti, vrli Vrtojbenci!

Po dovršenem sporedu je pričel živahen ples. Tudi šaljiva pošta je prinesla nekaj spremenbe in zabave. Šaljiva pošta ostane še po sporedu naših ljudskih veselice!

Obsodba klečeplativa in lizunstva — časnikarsko barabstvo! — Ker smo obsodili klečeplativo in lizunstvo slov. poslanec: Berbuča, Lapanje in Pajerju, katero so zakrivali s tem, da so šli tistat (kakor pravi „Gorica“) dr. Pajerju, našemu najzagrizenejšemu sovražniku, ob njegovem 45-letnem slavlju, ki je bilo le dobro preračunljiva politična demonstracija, imenuje glasilo „Lažnjivega Kljukeca“ to obsodbo — časnikarsko barabstvo! Trdi, da je to le čin kurtoazije, uljudnosti (tako se namerje izgovarja prof. Berbuč), in da smo mi seveda omenjenim junakom storili strašno krivico, ko smo jih obsodili. S podivjanimi barabami nas zmerja „Lažnjivi Kljukec“, hoté tako ublažiti utis, katerega je napravilo na vse goriske Slovence klečeplativo in lizunstvo klerikalnih poslancev. To je nadaljevanje tistega klečeplativa in lizunstva, katero zagreša dr. Gregorčič v deželnem zboru nasproti dr. Pajerju, ko se mu laska ter ga hvale celo v trenutkih, ko služi ta naš sovražnik najhujšega odpora od slovenske strani.

„Gorica“ se jezi, ker smo pisali že parkrat o skandaloznem činu klerikalnih poslancev. Povemo jej, da bomo še pisali. Za danes se to: Vsa Goriska obsoja te žalostne junake, tudi v klerikalnem taboru je zavreščalo, vse graja podle prodance. Ko smo jih mi že obsodili, nam je došel za soboto še drugi članek „Pajerjevo slavlje v pravi luči“, ki je izšel iz vrst, ki ne stojijo v naši stranki. Obsodba je splošna, in te „Gorica“ ne uduši, če se še tako repeti ter nas zmerja. Tudi posledice ne izostanejo. Že našenemo te može z vso „kurtoazijo“ tje, kamor edino tijejo!

Pojav napredka? — Oba praznika je bil dopoldanski koncert na vrtu „pri zlatem jellenu.“ Obakrat je bila udeležba prav obilna. Velikonočni ponedeljek je bil istočasno koncert tudi v restavraciji „Trgovskega doma.“ Udeležba je bila tudi tam zadostna.

Slučaj, ki ni več slučaj. Ženski tamburaški zbor je sviral Velikonočni ponedeljek v „Trgovskem domu.“ Udarjal je večinoma slovenske komade. Ko je zasviral naš „Naprejš“, se je oglasilo ploskanje, ali ne ravno preveč burno. Ko so pa udarili „Viva San Giustol“, upoštevaje želje iz občinstva, je zagrmelo viharo ploskanje in glasno odobravanje. Videti je bilo, da so Lahi v pretežni, da ogromni večini, in Slovenci so se potuhili pred demonstirajočo laško večino. — Šel sem iskat, kje so pa Slovenci ta večer. Pri Jellenu je bilo tudi še prav živo, ali Slovenci nisem našel niti jednega, pač pa so bili Slovenci v večini v treh nemško-laskih restavracijah, v jedni klerikalci, v drugih dveh naprednjaki. In tako dalje: Vse v čast in slavo materi Slaviji! X. Y.

Opomba uredništva. — Ali naj rodoljuben Slovenec veruje temu poročilu? Tako hudo menda vendar ni bilo! Sicer pa: Se non e vero e ben trovato! Jako podobno je resnici!

Več v Sovodnjah. — Poljske besice v Vrtojbi se je vršila v nedeljo tudi lepa veselica v Sovodnjah, ki je lepo uspela po svojem zanimivem vspredu.

Samomor vojaka. — V četrtek v jutro se je vstrelil v domobranski vojašnici v Pulju narednik 12. stotnije tamošnjega 5. domobr. pešpolka, Vekoslav Bizjak, doma v Lokavcu pri Ajdovščini.

Zdravniška zbornica goriska je hotela baje izreči svoje mnenje proti deželni norišnici, katero zidajo ob živahni St. Peterski cesti, in o kateri se je že toliko govorilo, kako na neprimernem prostoru bo stala ob cestnem hrupu, v bližini mesta, ob prometni železnici. To bi bila nekaka lepa nezaupnica dr. Pajerju ob njega 45. letnici. Baje je preprečil vse to goriski mestni fizik.

Spomini na praznike. — V St. Andrežu si je zlomil levo roko neki 25 letni K. Nanut. To se je zgodilo baje takrat, ko so ga v prepiru vrgli iz gostilne. Prišel se je zdraviti v Gorico k usmiljenim bratom.

26 letni A. Mozetič iz Dornberga je bil v prepiru ranjen z nožem v obraz. Tudi tega imajo sedaj usmiljeni bratje v Gorici v oskrbi.

Tri 15-letne dečke je dala policija pod ključ, ker so kradli po mestu.

Prizigalec M. Stelacci iz Italije je naznanil tunkajšnji policiji, da so ga napadli v bližini njegovega stanovanja v ulici Vogel 3 neznani ljudje ter ga pretepli in ranili. On da jim ni dal nikakega povoda za to. Ko mu je prišla žena na pomoč, so pretepli tudi njo.

Skritica v Gorici je ponehala. Od danes naprej so odprte zopet vse ljudske šole.

Razpis častne nagrade. — Slovenska pevska društva potrebujejo novih, krepkih slovenskih zborov. Da „Zveza slovenskih pevskih društev“ po svoji možnosti pospeši produkcijo takih slovenskih zborov, razpisuje upravni odbor. „Zveze slovenskih pevskih društev“ v Ljubljani dve častni nagradi po 60 in 40 kron za dva nova, dobra, slovenska, izvirna, še ne objavljena moška zbor koncertne vrednosti z ne prevelikimi težkočami brez vsakršnega instrumentalnega spremljevanja, tako, da bi ju pretežna večina v „Zvezi“ stojičih pevskih društev mogla. Partiture skladb, katere tekmujejo za razpisano nagrado, naj se pošiljajo upravnemu odboru „Zveze slovenskih društev“ v Ljubljani v zaprtem kuvertu s motom, pripisanem na partituri brez skladateljevega imena najkasneje do 1. septembra 1906. Ime skladateljevo naj bo zapisano le v zaprtem, skladbi priloženem pismu, na čigar

kuvertu je isti od skladatelja izbrani moto zapisan. Dosele skladbe so ocenjevala v ta namen sklenjena jury slovenskih glasbenih strokovnjakov. Da se osigura absolutna nepristranost presojevalcev in odstrani vsak možni predsodek ali eventualni vpliv vsled znane pisave skladateljeve, se želi, da gospodje skladatelji ne pošiljajo lastnoročno pisanih partitur.

Dvojna mera pri krstu. — Iz Gorice je prišel neki obrtnik svojemu prijatelju v Sežani za botra. Otroka se je imelo krstiti v farni cerkvi v Mavhinjah. Ko pride boter v cerkev z babico in otrokom, je prinesel mežnar sveče in Kristusa na križu v zakristijo in duhovnik je povabil botra iz Gorice, da mora prisesti, če je bil pri spovedi za Velikonoč — drugače ne more biti za krstnega botra. Boter je odgovoril, da ni bil pri spovedi. Duhovnik: Potem ne morete biti za botra. Boter: Ali imate tukaj drugo postavbo kot v Gorici. V Gorici ne prašajo nobenega, če je bil pri spovedi. Duhovnik je prašal potem še očeta, če je bil pri spovedi. Tudi ta je rekel, da ne, pa da je še čas. Nato sta duhovnik in mežnar spehala ven očeta in botra, in otroka je držal v krstu mežnar!

Iredentistične razglednice. — Tržaški uradni list poroča: C. kr. deželna kakor tiskovna sodnija v Trstu je z odlokom od 5. aprila 1906. zabranila širjenje ilustriranih razglednic, ki kažejo poluotok Italijo z železniško mrežo italijanskih (!) krajev, pripadajočih Avstriji in z alegorično sliko, ki predstavlja ženo in objema Istro in Dalmacijo.

Mrtvo so našli večeraj zjutraj 65 letno Julijo Ružička v njenem stanovanju v Numski ulici. Vstala je zgodaj ter si prižgala luč poleg postelje. Ali je padla svetilka ali si je pri prižiganju umela obleko, se ne ve; našli so jo ožgano, mrtvo.

Napad. — 19 letno Amalijo Padovan z Grčine je napadel na poti proti Gorici 23 letni laški delavec iz Kalabrije po imenu Iv. Lagana, ki je pa rajši postopač nego delavec. Napadel jo je z namenom, da jej vzame denar; pretil jej je in zahteval od nje 10 gold. Reva seveda jih ni imela, iztresla mu je iz žepa 7 vinarjev. Pograbil je ta denar in ruto iz rok dekleta ter zbežal. V ruti je bilo 80 v. Tega nevarnega človeka ima že sodnija v rokah.

Tamburaško in pevsko društvo v St. Andrežu priredi v nedeljo 22. t. m. svojo prvo veselico. Sodelovalo bo več drugih društev iz Vrtojbe Sovodenj in Podgore poleg znanega domačega pevskega in bralnega društva. Začetek ob 3½ pop.

Slike g. prof. Gvalza. — V novi trgovini v „Trgovskem Domu“ se nahajajo nastopne slike gosp. prof. Gvalza: Kristus v Samarijanki pri vodnjaku, cena 2000 K; Dobro moje kokoši, cena 200 K; Njega ni, cena 800 K; Menih, cena 600 K; Gozd, cena 200 K; Motiv iz Sinčevasi (Koroško), cena 200 K; Mlin (Kotle na Koroškem), cena 200 K; Kovačnica (Kotle na Koroškem), cena 200 K; Bistrica (Koroško), cena 200 K; Motiv iz Renč, cena 160 K; Pečca (Koroško), cena 200 K; Deček, cena 160 K; skupno 6220 K.

Napadalec. — Fr. Pek, vojak pri tuk. 47. pešpolku, je naznanil policiji, da ga je neki neznani človek ko je šel iz gostilne na Stolno cerkvi, v prelohu v temi napadel, ga udaril po glavi in roki, da je padel na tla, potem mu je iztrgal bajonet in stekel. Bajonet so našli v neki hiši v ulici Municipio.

Razgled po svetu.

Novi položaj na Ogrskem. — Ministerski predsednik dr. Wekerle je rekel pri sprejemu svojega uradništva, da uradniki v ministrstvu niso poklicani, se baviti s politikom, ker ako novi ministri tudi prinesejo patrijotično politiko v upravo, branili bodo pristop strankarski politiki. — Trgovinski minister Kossuth je rekel svojemu uradništvu: „Moja politika bo zasledovala vedno madjarske cilje ter jo bo vodilo prepričanje, da dežela, v kateri ni udomačena industrija, se ne more povzdigniti k blagostanju ter tudi ne more zavzeti primernega mesta med veledržavami, ako ni njena trgovina v rokah lastnih državljanov.“

„Hrvatski klub“ dalmatinskega deželnega zbora je imel v Splitu pod predsedstvom poslanca dr. Čingrije konferenco, katere so se udeležili vsi člani. Razpravljalo se je o stališču kluba napram novemu položaju na Ogrskem in o notranji organizaciji. Konferenca je sklenila soglasno zaupanje in zahvalo udeležnikom na predkonferenci na Reki in dalmatinskim poslancem v dunajskem državnem zboru. Ogrskemu trgovinskemu ministru Kossuthu se je poslala brzojavna čestitka. Nadalje se je sklenilo, da se skliče kongres, ki naj predela strankino organizacijo. Košut je bil ginjen, ko je sprejel brzojavko ter so zahvalili hrvatsko. — Hrvatskega novinarja Supilo z Reke, urednika „Novega lista“, ki dela v teh resnih dneh za sporazum med Hrvati in Madjari, so v Budimpešti veljavni ogrski politiki in ministri sprejeli najprejresnejše. Zatrjevalo se mu je, da spoštovanje zakonov na Ogrskem mora imeti za posledico spoštovanje zakonov na Hrvatskem.

Luko v Opatiji nameravajo razširiti vsled naraslega prometa. Troški za to so proračunjeni na 200000 K.

Urad za oddajo stanovanj v najem v Trstu. — O priliki razstave v Milanu izdaja obiskoval-

cem te razstave bone za ložiranje v največjih hotelih v Milanu. V to svrhu je ta urad sklenil dogovor s hoteli: „Madrid“, „Buenos Ayres“, „Nullo“, „Roma“, „Cenisio“ in „Paris“, ki razpolagajo skupno s 1000 sobami in 1500 posteljami.

Pri 12 letih je pil strup radi — ljubezni! — 12 letni deček Nikola Rubino v Rimu si je dogovoril sestanek z 11 letno Karmelo Pancrazio, o kateri je rekel, da jo ljubi! Mati je prepovedala zaljubljenemu sinčku iti na „rendez-vous“. Deček je šel v svojo sobo ter izpil tam neki strup. Ko ga je začelo viti po trebuhu, je kričal na vse pretege. Prenesli so ga v bolnišnico, kjer so mu zdravniki hitro izprali želodec.

Za Trstom — Trident. — Kakor v Trstu, je odvzela vlada tudi municipiju v Tridentu vse vojaške stvari, ki se tičejo mobilizacije, ter jih poverila tamkajšnjemu okr. glavarstvu.

Radi igre „moro“ je nastal v Trstu v krčmi v ulici dell'Industria št. 5. prepir, v katerem je bil ranjen z nožem v srce 30-letni Bernard Kodrič. — Prišel je še do komisarjate, kjer se je zgrudil na tla. Morilec je 25-letni Jos. Battini, Italijan iz kraljestva!

Prebivalstvo Reke. — Reka šteje sedaj 45.983 prebivalcev. Ob ljudskem štetju 1. 1900. je šlo mesto 39.123 prebivalcev; torej se je v 5 letih 3 mesecih pomnožilo prebivalstvo za 6860.

Izseljevanje. — Pred prazniki se je odpeljalo z Reke v Newjork s parnikom „Utonia“ „Cunard-črta“ 2000 izseljencev; po večini kmetjski ljudje: Ogrji, Hrvatje in ruski Poljaki. Čaka jih pa drugega parnika že več stotih.

Velik požar v Celovcu. — V Celovcu je pogorela velika izdelovalnica pohištva Ivana Völkerja v Celovcu. Škode je 100.000 K.

Admiral Roždestvenski pride pred sodnijo. — Kakor je zvedela „Peterburgskaja Gazeta“, se po Velikonoči prične sodna preiskava proti admiralu Roždestvenskemu. Pred sodnijo ne bo pozvan le admiral in ves njegov štab, ampak tudi poveljništvo torpedovke „Bjezovi“, na katerem se je izvršila kapitulacija.

Mednarodna razstava v Milanu. — Otvoritev milanske mednarodne razstave, ki se je imela vršiti 18. t. m., je radi izbruha Vezuva odložena na 28. t. m. — Razstava zavzema prostor 201.000 kvadratnih metrov ter je razdeljena v dva oddelka, ki sta med seboj zvezana z nadljudsko električno železnico. Na razstavi bo 80 poslopij in paviljonov. Med temi poslopji bo Avstrija izmed vseh inozemskih držav, ki se udeležijo razstave, imela največji pavilon.

Vezuv. — 14. t. m. se je razglasilo, da je prebivalstvo v Terzignu in San Giuseppe Vesuviano v smrtni nevarnosti vsled možnega padanja gostega pepela in peska. V Ottaiano, San Giuseppe in Terzigno, da pada tako gost pepel, da jako otežuje dihanje. Da zadosti nujnim zahtevam po pomoči, je podprefekt odposlal v okraj, kjer preti nevarnost, vse vozove in vse druge prevozna sredstva, ki jih je mogel spraviti skupaj v Castellamare, Torre Annunziata in Gragnano. Župan v Castellamare je vkrnil vse potrebno, da se lahko pomore onim, ki bi pribežali iz krajev, ki jim preti nevarnost.

V krajih Pollena, Trocchia, Somma in Ottaiano je padal 15. t. m. še vedno gost pepel. Iz Ottaiano in iz Terzigno poročajo tudi o lahkem potresnem sunku, ki so ga čutili. V Ottaiano je bilo zopet izkopanih izpod razvalin nekoliko mrličev.

14. t. m. je padal v Boscotrecase, Boscoreale in v Torre del Greco gost pepelnat dež. Mej padanjem pepela so bili imenovani kraji popolnoma v temi. V Torre Annunziata in San Giuseppe je padanje pepela postalo slabše, a tekom noči je pojenjalo v San Giuseppe, v Ottaiano in v Somma.

Profesor Matteucci je iz opazovalnice na Vezuvu, kjer se je nahajal ves čas bruhanja, brzojavil agenciji Stefani: V delovanju Vezuva ni od 15. t. m. nastopila nikaka sprememba. 16. t. m. dopoldne je padal nad opazovalnico droben pesek, kar pa nima nobenega pomena, oziroma je znamenje, da zadobiva bruhanje Vezuva svoj navadni značaj.

Agencija Stefani poroča, da je nemški poslanik grof von Monts ministru za zunanje stvari v neki oficijelni noti izrazil sožalje na nesreči, ki je zadela Italijo v vezuvskem okraju. V noti se glasi, da je grozno bruhanje Vezuva, ki je zadelo cvetočo napoljsko okolico, vzbudilo v Nemčiji najživeje in najiskreje sožalje.

Avstro-ogrski poslanik Lützow je javil uradu zunanjih stvari, da je cesar Fran Josip daroval za žrtve bruhanja Vezuva 10.000 italijanski lir podpore.

Gospodarstvo.

Proti draginji v mesnici. — Te dni je bil sklical župan v Gradišču ob Soči vse tamkajšnje mesarje ter jim položil na srce, naj znižajo ceno mesu primerno kakor v Červinjani — drugače otvori občina mesnico v svoji režiji. Pa v Gorici?

Okrajna hranilnica in posojilnica v Sežani. — Računski zaključek za tretje upravno leto 1905. izkazuje koncem leta 210 zadružnikov z 272 deleži. Novih hranilnih knjižic se je izdalo 28, uničilo pa 5, obstoji torej 75 knjižic za 83.919 kron 41 vin., in znaša povprečna vloga 1118 kron 92 vin. Posodilo se je na novo 45 zadružnikom, 8 zadružnikov je pa

posojila popolnoma vrnilo; dolžnikov je torej 185, ki dolgujejo skupaj 101.882 kron — vin., ali povprek 550 kron 72 vin. Čistega dobitka je bilo 888 kron 85 vin., ki se razdeli po sklepu občnega zbora tako-le: Načelstvo dobi nagrade 400 kron. Ostanek 488 kron 85 vin. se pridene rezervni zakladi, ki znaša 1152 K 29 vin., in bode torej narasla na 1641 kron 14 vin.

V preteklem letu je bil promet ta-le: Vseh prejemkov je bilo 54635 kron 07 vin. Vseh izdatkov pa 51509 kron 46 vin., torej skupaj častni promet 106144 kron 53 vin.

Protin reumatične bolezni

jedino le s

Zoltánovim mazilom.

Steklenica 2 kroni, več poštnina.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Poslana razpošiljatev: lekarna Zoltán, Budimpešta.

A. vd. Berini

Gorica, Šolska ulica št. 2.

velika zaloga == oljinega olja prve vrste

najboljših tv:dk iz Istre, Dalmacije, Nafette, Bari in Nice

s prodajo na drobno in debelo.

Prodaja na drobno: K —72, —80, —88, —96, 112, 120, 136, 144, 160, 180, 2—.

Na debelo cene ugodne.

Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se pušča kupcu do popolne vporabe olja; po vporabi se spet zameni s polno.

Pravi vinski kis in navaden. Zaloga mila in sveč.

Cene zmerne.

C. kr. privil.

vrojaški kroji.

Krojačnica prve vrste za vsaki stan.

Trgovina z gotovimi, oblekami in manufakturnim blagom iz inozemskih in avstrijskih tovarov, perilo vsake vrste.

Blago na meter po zmernih cenah.

Edina zaloga oprave k uniformam za častnike, uradnike, Sokole, finančne stražnike, orožnike in občinske redarje; za čisto duhovščino: ovratnike, mašne kape, cingulum itd.

Dobiva se vse kar spada k paradnim oblekam, tudi orožje

samo v trgovini

M. POVERAJ

v Gorici na Travniku.

Andrej Fajt

pekovski mojster

v Gorici Corso Franc. Bios. št. 2.

filijalka v isti ulici št. 20.

Sprejema naročila vsakovrstnega peciva, tudi najtinejega, za nove maše in godove, kolače za birmance, poroke itd. Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji naročnikov.

Ima tudi na prodaj različne moke, fino pecivo, fina vina in likerje po zmernih cenah.

Za veliko uoč priporoča goriske pinee, pollice itd.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočeni
Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolike v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najbolj-štem okusu izredno poceni.

Pristojno samo z imenom
Ivana Hoffa
in s svojo varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
1/2 kg 160
Dobiva se povsod.

Skrb vsake gospo-dinje je posvečena družinski blaginji

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava

Je po Kathreinerjevem načinu svo-jega proizvajanja okusna, zdravju vprosah in poceni, ima torej neprecen-ljive prednosti za vsako gospodinjstvo!

Poudarjajte pri nakupovanju izrečno ime Kathreiner in zahte-vajte le izvirne zavoje z varst-veno znamko župnik Kneipp.

Kdor ljubi kakao in čokolado, temu bodi priporočeni
Ivana Hoffa

Kandol-Kakao

ki ima najmanj tolike v sebi, je torej najlažje prebaven, ne povzroča nikoli zaprtosti in je ob najbolj-štem okusu izredno poceni.

Pristojno samo z imenom
Ivana Hoffa
in s svojo varstveno znamko.

Zavoji po 1/4 kg 90 vinarjev
1/2 kg 160
Dobiva se povsod.

5 kron in še več zaslužka na dan.

Družba za domača dela in strojev za pletenje.

Iščejo se osebe obojega spola za pletenje na našem stroju. Lahko in hitro delo skozi celo leto na domu. Ni treba nobenih znanostij. Se ne gleda na oddaljenost in delo prodajamo mi.

Družba za domača dela in strojev za pletenje Thos. H. Whittick in drug, Budim-pešta, IV. Havas ulica 3-434. — Praga trg sv. Petra 7.-434.

Odlikovana pekarija in sladčičarna.

Karol Draščik,

pekovski mojster in sladčičar v Gorici na Kornu v (lastni hiši.)

Priporoča vsakovrstno pecivo, kolače za birmance, torte itd.

Priporoča se slavnemu občinstvu za mno gobrojna naročila ter obljublja solidno postrzbo po jako zmernih cenah.

Prodaja tudi različne moke.

V trajno dobro službo

sprejme se v Gorici spretno in zanesljivo osebo. Ozira se pred vsem na trgovsko izobraženo, jezikovno zmožno in delavno moč. Reflektantje, kateri so vešči in spretni v zavarovalni stroki in zmožni poleg slovenske tudi nemške ali itali-janske korespondence ter zamorejo nuditi nekaj službene varščine, imajo prednost.

Nastop službe lahko takoj.

Ponudbe pošiljati je do 25. t. m. na upravništvo »Soče« pod geslom »Vztrajnost«.

Žrebanje nepreklicno

17. maja 1906.

Glavni dobitek

kron — 30.000 — kron

Srečke doma cesarice Elizabete

à 1 K

— priporočajo: G. Gentili & Michelstädter, menjalnica v Gorici. —

Komisijsko & agencijsko podjetje
Josip Rován

Gorica, Stolni trg. 9. (Piazza del Duomo) v lastni hiši.

Priporoča se gg. trgovcem in gostilničarjem ter slavnemu občinstvu sploh za cenjena naročila.

Zaloga piva prve kranjske izvozne pivovarne in tvornice slada na Vrhniki. Priznana izborne vrste eksportno marčno in pivo kranjski biser na plzenski način v sodih in steklenicah.

Podružna zaloga Fr. Furlan na Goričici pri Rebku.

Velika zaloga mlevskih izdelkov valjčnega mlina W. Jochmann iz Ajdovščine. Vse vrste pšeničnih mok, zdroba in otrobov te dobro znane domače tvrdke.

Podružna zaloga Ignacij Fratrik Sv. Lucija.

Zastopstvo & zaloga slovečih „ilirskih testenih“ prve kranjske tovarne Žnidaršič & Valenčič II. Bistrica.

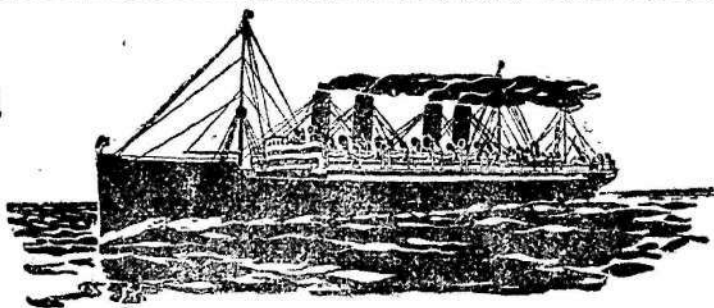
Vedno sveže testenine vseh vrst v originalnih zabojih in izvirnih cenah na razpolago.

Dobro blago, točna in solidna post-ežba po skrajno mogočih konkurenčnih cenah!

„Goriška Tiskarna“ priporočala vizitke

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“.

Iz
Bremna
v
New
York

s cesarskimi brzoparniki „KAISER WILHELM II.“, „KRONPRINZ WILHELM“ in „KAISER WILHELM der GROSSE“.

Prekomorska vožnja traja samo 5 — 6 dni.

Natančen, zanesljiv poduk in veljavne vozne listke za parnike gori navedenega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških železnice dobite v Ljubljani edino le pri

EDVARDO TAVČARJU, Kolodvorske ulice št. 35

nasproti občeznani gostilni „pri Starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in sobota. — Vsa pojasnila, ki so tičejo potovanja, točno in brezplačno. — Potrebnja poštena, realna in solidna. Potnikom, venjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, Californijo, Ariz., Utah, Wloming, Nevada, Oregon in Washington nudí naše društvo posebno ugodno in izredno ceno brez balvesta. Odhod na tej progi iz Bremna enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimora in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilijo, Kubo, Buenos-Aires, Colombo, Singapore v Avstralijo itd.

„Narodni kolek“ koleke, poštne znamke in vse poštne vrednostnice prodaja
Knjigarna A. Gabršček.

Se dobiva v vseh lekarnah.

Najboljše zdravilo proti

Se dobiva v vseh lekarnah.

REVMATIZMU in PROTINU

je liker **Godina**

izdelan v Trstu v lekarnah **Rafael Godina**, lekarna „Alla Madonna della Salute“ pri Sv. Jakobu; Josip Godina, lekarna „All' Igea“, Via del Farneto 4.

Cena steklenice K 140. Iz Trsta se ne razpošilja manj nego 4 steklenice proti povzetju ali naprej poslanim zneskom K 7— prosto poštnine.